

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут інженерії, виробництва та
будівництва
Кафедра архітектури та дизайну

РОБОЧА ПРОГРАМА
Архітектурне проєктування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

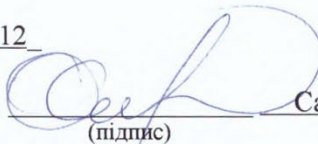
 Савченко О.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 1 » 09 20 25р.

Розробник (-и): Руденко Т.В., доцент, к.арх., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання) (підпис)

Робочу програму навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри архітектури та дизайну
(назва кафедри)

Протокол від « 1 » вересня 2025р. № 12

Узгоджено з гарантом освітньої програми: Савченко О.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	Обов'язкова дисципліна професійного циклу ОК-20
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	2-4 курс 3-7 семестр Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня – Архітектура та містобудування
Викладач (-і)	Руденко Тарас Вікторович, доцент, к. арх., доцент кафедри архітектури та дизайну; Савченко Олена Віталіївна, професор, д.т.н, доцент кафедри архітектури та дизайну Ароян Артур Саргісович, к. арх., доцент кафедри архітектури та дизайну; Гаврик Ольга Юріївна, ст. викладач кафедри архітектури та дизайну
Профайл викладача (-ів)	https://kpcb.stu.cn.ua/sost-kaf/rudenko-taras-viktorovych/ https://kpcb.stu.cn.ua/sost-kaf/savchenko-olena-vitaliyivna/ https://kpcb.stu.cn.ua/sost-kaf/aroyan-artur-sargisovych/ https://kpcb.stu.cn.ua/sost-kaf/gavryk-olga-yuriiyivna/
Контакти викладача	E-mail: rudenkoforwork@stu.cn.ua E-mail: e.savchenko@stu.cn.ua E-mail: aroyanarthur@stu.cn.ua E-mail: oli@stu.cn.ua

2 Анотація курсу

Основним завданням вивчення дисципліни є опанування основами творчого процесу створення і подачі архітектурного задуму у вигляді проєкту, засвоєння методів архітектурного проєктування як способу вирішення творчих завдань з урахуванням функціональних і технологічних вимог та забезпечення художньо-образної виразності.

Реалізація основного завдання передбачає:

- ознайомлення з основними етапами процесу архітектурного проєктування;
- ознайомлення з методами архітектурної подачі для реалізації архітектурного задуму;
- вивчення загальних вимог щодо проєктування архітектурно-містобудівних об'єктів;
- вивчення принципів і прийомів організації архітектурного середовища як складної системи взаємопов'язаних елементів;
- практичне підтвердження одержаних знань і вмій у вигляді виконання та захисту курсових проєктів і графічних робіт.

Зміст дисципліни:

2 курс, 3 семестр

Змістовий модуль 1. Проєктування малої архітектурної форми (тимчасової споруди).

Суть архітектурного проєктування, його етапи: підготовчий етап і клаузура, розроблення ескізу, чистова подача і захист проєкту. Принципи функціональної, об'ємно-планувальної та архітектурно-виразної організації місць відпочинку – дитячий майданчик, спортивна площадка, невеликий сквер. Робота в існуючому середовищі. Виявлення пластики архітектурних форм. Мала архітектурна форма як елемент системи урбанізованого середовища. Специфіка побудови та застосування малих архітектурних форм у процесі проєктування середовища. Види малих архітектурних форм. Конструктивна специфіка тимчасових архітектурних об'єктів. Параметризм у формотворенні малої архітектурної форми.

Змістовий модуль 2. Система організації простору – функціональне зонування. Курсовий проєкт - Проєктування невеликого індивідуального житлового будинку.

Основи типології житлових будинків. Нормативна база проєктування житлових будинків. Загальні вимоги до проєктування архітектурного об'єкту: містобудівні, функціональні, архітектурно-планувальні, конструктивні, художньо-виразні. Основи формування житла як системи взаємопов'язаних факторів. Структурні одиниці житла – житлові приміщення, допоміжні приміщення для задоволення побутових, гігієнічних та інших потреб родини, що проживає в цьому будинку. Етапи проєктування – мета, аналіз завдання, брифування замовника, формування концепції, формування образу, функціональне зонування ділянки забудови, пошук форми, функціональне зонування будинку за допомогою планувальних модулів (структурних одиниць), оптимальні зв'язки між планувальними модулями. Зв'язок між формою і образом. Тектонічна виразність як єдність конструктивної системи будинку та його об'ємно-просторової структури. Організація генерального плану ділянки забудови. Елементи благоустрою.

Посилання на дисципліну в MOODLE: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=6586>

2 курс, 4 семестр

Змістовий модуль 1. Проєктування зони відпочинку на території кампусу. Закріплення та розвиток попередньо набутої підготовки з композиції та основ проєктної графіки. Принципи функціонально-просторового зонування території. Аналіз цільової аудиторії та компоновання обладнання та малих архітектурних форм з урахуванням нормативних параметрів. Безпека організації середовища.

Змістовий модуль 2. Проєктування малої громадської будівлі – курсовий проєкт. Типологія громадських будівель. Нормативна база проєктування громадських будівель. Образна частина розроблення проєкту. Містобудівна частина. Функціонально-планувальна частина. Архітектурно-планувальне рішення. Конструктивна частина. Поетапна робота над проєктом – підготовчий етап та клаузура, робота над ескізом, вибір виду подачі та робота на чистовику. Темі КП обираються викладачем – офісна будівля, невелика кав'ярня, туристичний офіс тощо.

Посилання на дисципліну в MOODLE: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=6994>

3 курс, 5 семестр

Змістовий модуль 1. Проєктування багатоквартирного будинку – курсовий проєкт. Типологія житлових будинків. Нормативна база проєктування. Вибір і аналіз ділянки проєктування – ситуаційний і опорний плани. Вибір замовника і типу житлового будинку (будинки I і II категорії). Робота над планувальними варіантами з урахуванням санітарно-гігієнічних, конструктивних та естетичних вимог. Вибір конструктивних матеріалів і типів конструкцій. Об'ємно-просторове рішення. Дотримання норм інклюзивного проєктування. Розробка генерального плану з урахуванням необхідних майданчиків, автомобільних стоянок та укріплень.

3 курс, 6 семестр

Змістовий модуль 1. Проєктування закладів освіти. Курсовий проєкт - Проєктування

загальноосвітньої середньої школи. Ознайомлення із загальними основами проектування закладів освіти. Типологія та нормативна база. Аналіз містобудівної ситуації. Принципи формування об'ємно-планувальної структури. Проектування загальноосвітньої школи як об'єкта середовища. Принципи комплексного – функціонального, конструктивного, об'ємно-просторового, художньо-композиційного рішення будівлі. Аналіз складу приміщень школи. Забезпечення санітарно-технічних та протипожежних вимог. Розробка інтер'єру – концепція функціонального, ергономічного, предметного наповнення. Принципи формування території школи – функціональне зонування (навчально-виробнича зона, фізкультурно-спортивна зона, зони активного і тихого відпочинку, господарська зона). Озеленення території школи.

4 курс, 7 семестр

Змістовий модуль 1. Проектування багатофункціональних комплексів – курсовий проєкт. Мета – набуття практичних навичок проектування багатофункціональних комплексів: бізнес-центр, готельний комплекс з рестораном, спортивно-розважальний центр, культурно-діловий центр, торговельно-розважальний центр тощо. Норми проектування багатофункціональних громадських будівель. Санітарні та протипожежні вимоги. Технології виробничої частини підприємств громадського харчування. Основи проектування глядацьких залів та технології демонстрації фільмів. Інженерне обладнання громадських будівель. Організація середовища та елементів благоустрою території комплексу.

3 Мета та цілі курсу

Метою вивчення дисципліни "Архітектурне проектування" є формування у майбутніх архітекторів системи базових знань та вмінь для розуміння етапів виконання творчого завдання в архітектурній діяльності, розуміння роботи з простором та його елементами для створення цілісної та функціональної структури, вирішення та реалізації творчого задуму.

Загальні та фахові компетентності, які повинні одержати слухачі курсу

ЗК01 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК02 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК03 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК07 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК08 Навички міжособистісної взаємодії.

СК01 Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування.

СК04 Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд.

СК05 Здатність до аналізу і оцінювання природно-кліматичних, екологічних, інженерно-технічних, соціально-демографічних і архітектурно-містобудівних умов архітектурного проектування.

СК06 Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.

СК08 Усвідомлення теоретико-методологічних основ архітектурного проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.

СК09 Здатність розробляти архітектурно-художні, функціональні, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, а також виконувати креслення, готувати документацію архітектурно-містобудівних проєктів.

СК10 Здатність до участі в підготовці архітектурно-планувальних завдань на проектування, в організації розробки архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних проєктів.

СК11 Здатність до ефективної роботи в колективі, а також до співпраці з клієнтами, постачальниками, іншими партнерами та громадськістю при розробленні, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проєктів.

СК13 Здатність до розробки архітектурно-містобудівних рішень з урахуванням безпекових і санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних і енергозберігаючих, техніко-економічних вимог і розрахунків.

СК15 Здатність до здійснення комп'ютерного моделювання, візуалізації, макетування і підготовки наочних ілюстративних матеріалів до архітектурно-містобудівних проєктів.

СК16. Усвідомлення загальних теоретичних, методичних і творчих засад архітектурного проектування.

СК18 Усвідомлення теоретичних основ архітектури будівель і споруд, основ реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів та здатність застосовувати їх для розв'язання складних спеціалізованих задач.

Студенти, які засвоїли запланований курс, повинні знати:

– етапи архітектурного проектування;

– традиційні способи виявлення пластики архітектурних об'єктів та сучасні тенденції архітектурної

подачі;

- принципи функціонального зонування архітектурних об'єктів;
- взаємозв'язок між тектонікою та об'ємно-просторовою структурою об'єкта;
- нормативні документи на проектування житлових будинків та елементів благоустрою;

4 Результати навчання

Програмні результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою:

ПРН01 Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН02 Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності.

ПРН04 Оцінювати фактори і вимоги, що визначають передумови архітектурно-містобудівного проектування.

ПРН05 Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

ПРН06 Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проектних архітектурно-містобудівних рішень.

ПРН07 Застосовувати програмні засоби, ІТ-технології та інтернет-ресурси для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

ПРН08 Знати нормативну базу архітектурно-містобудівного проектування.

ПРН09 Розробляти проекти, здійснювати передпроектний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проектування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів.

ПРН10 Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і комп'ютерної графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проектуванні.

ПРН11 Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проектуванні.

ПРН12 Застосовувати сучасні теоретико-методологічні та типологічні підходи до вирішення проблем формування та розвитку архітектурно-містобудівного та ландшафтного середовища.

ПРН13 Виявляти, аналізувати та оцінювати потреби і вимоги клієнтів і партнерів, знаходити ефективні спільні рішення щодо архітектурно-містобудівних проектів.

ПРН14 Обирати раціональні архітектурні рішення на основі аналізу ефективності конструктивних, інженерно-технічних систем, будівельних матеріалів і виробів, декоративно-оздоблювальних матеріалів.

ПРН15 Забезпечувати дотримання санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних, економічних, безпекових нормативних вимог в архітектурно-містобудівному проектуванні.

ПРН16 Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонованих рішень у сфері містобудування та архітектури.

ПРН17 Застосовувати енергоефективні та інші інноваційні технології при проектуванні архітектурних об'єктів.

ПРН18 Знати особливості участі в архітектурно-містобудівному конкурсному проектуванні.

ПРН19 Організовувати презентації та обговорення проектів архітектурно-містобудівного і ландшафтного середовища.

Студенти, які засвоїли запланований курс, повинні уміти:

– використовувати традиційну техніку виявлення світло-тіньової пластики архітектурних об'єктів та сучасні способи подачі проекту;

– аналізувати і розробляти функціональне, архітектурно-планувальне та конструктивне рішення заданого архітектурного об'єкта з урахуванням містобудівних, санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних, економічних, безпекових нормативних вимог та вимог естетичного сприйняття, відповідності образу будівлі її функціональному призначенню;

– брифувати замовника, визначати мету, завдання та етапи проектування об'єкта, формувати художньо-проектну концепцію, дотримуватися дедлайнів, представляти результати проектування у професійному середовищі.

5 Обсяг курсу: 25 кредитів ЄКТС

Вид заняття	Загальна кількість годин.				
	3 сем	4 сем	5 сем	6 сем	7 сем
лекції	26	26	26	26	26
лабораторні	24	24	24	24	4
самостійна робота (курсний проект у кожному семестрі)	100	100	100	100	100

6 Пререквізити

Вивчення дисципліни "Архітектурне проектування" базується на знаннях з таких попередніх

дисциплін:

- "Основи архітектурно-просторової композиції та проєктної графіки";
- "Основи архітектурного проєктування";
- "Нарисна геометрія, теорія тіней та перспективи";
- "Архітектурне матеріалознавство";
- "Архітектурні конструкції"

7 Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання курсу в кожному семестрі відбувається за 100-бальною системою. Іспит у вигляді клаузури складає 30 балів, робота під час семестру складає 70 балів, з них: виконання індивідуальних завдань на лабораторних заняттях 20 балів, виконання графічної роботи – 50 балів. Іспит являє собою контрольну графічну роботу (клаузуру) – протягом 3-4 годин в аудиторії на аркуші А2 придумати і представити ескіз-ідею заданого об'єкта.</p> <p>Додаткові/альтернативні бали можна одержати за участь у науковій роботі кафедри АД: підготовка тез на наукову конференцію – 10 балів, підготовка презентації та виступ на науковому семінарі – 10 балів, друк статті у фаховому збірнику – до 20 балів.</p> <p>Критерії оцінювання графічної роботи: ідея і ескіз 20 балів, композиція і подача 20 балів, дотримання дедлайнів протягом семестру 10 балів. Склад завдання і особливості оформлення прописано у методичних вказівках до виконання графічної роботи, які розміщено на сторінці дисципліни у Moodle. Зміна варіанту не допускається.</p>
Вимоги до курсових проєктів	<p>Курсовий проєкт у кожному семестрі оцінюється за 100-бальною системою. Критерії оцінювання: пояснювальна записка – 20 балів, ідея і робота над ескізом – 30 балів, композиція і подача 20 балів, захист і відповіді на питання на захисті – 20 балів, дотримання дедлайнів протягом семестру – 10 балів.</p>
Лабораторні заняття	<p>На заняттях – виконання індивідуальних графічних завдань, додаткові консультації з курсового проєктування</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Умова допуску до складання іспиту – виконання всіх запланованих навчальним планом індивідуальних завдань та успішний захист курсового проєкту</p>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

8 Політики курсу

Усі завдання повинні виконуватися за принципами академічної доброчесності. Усі студенти повинні ознайомитися з Кодексом академічної доброчесності, затвердженим Вченою радою НУ «Чернігівська політехніка» (<https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/06/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-nova-redakczija.pdf>). Пояснювальна записка до курсового проєкту обов'язково проходить перевірку на плагіат, з умовами перевірки можна ознайомитися на сайті наукової бібліотеки НУ «Чернігівська політехніка». Без роздрукованого висновку про відсутність плагіату курсовий проєкт до захисту не допускається. Висновок про плагіат прикріплюється до пояснювальної записки і зберігається разом з іншими матеріалами КП. Індивідуальне виконання графічної частини КП та графічної роботи підтверджується поетапним виконанням креслень, зафіксованим керівником у відповідні строки. Дедлайни повинні виконуватися, про строки викладач буде повідомляти за два тижні. Прилюдний захист ГР відбувається на останньому занятті в семестрі за умови присутності не менше трьох викладачів, включно з керівником та завідувачем кафедри. Останній строк захисту КП – день перед

іспитом. У випадку недотримання дедлайнів з поважної причини додаткові строки захисту КП та здачі іспиту узгоджуються з деканатом ІВБ кафедрою АД. У випадку пропусків занять і недотримання дедлайнів без поважної причини оцінка за дисципліну і КП не може перевищувати оцінку «задовільно» за національною шкалою. Якщо оцінка за іспит або КП є незадовільною, то перескладання відбувається за встановленим порядком згідно з графіком ліквідації заборгованостей.

Відвідування пар є обов'язковим, а у випадку індивідуального графіку навчання, підписаного директором ННІ ІВБ, обов'язково відвідувати лабораторні заняття та/або консультації для звітування з процесу роботи над КП та ГР у відповідні строки, а також вчасно виконувати індивідуальні завдання та індивідуальний план.

Під час карантину та дистанційного навчання пари проходять за розкладом у програмі Microsoft Teams за посиланням у Moodle.

У випадку академічної мобільності перезарахування кредитів здійснюється на підставі ПОЛОЖЕННЯ про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету «Чернігівська політехніка» (<https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/04/polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnogo-proczesu.pdf>).

Зв'язок з викладачем (невідкладні запитання та відповіді на них) через групу з 9.00 до 21.00 у робочі дні, на запитання, надіслані в інший час, викладачі не відповідають.

Для здобувачів з особливими потребами кожний випадок розглядається індивідуально, необхідно повідомити викладача на початку вивчення курсу.

9 Рекомендована література

- 1) ДБН Б.2.2-12:2019 Планування і забудова територій. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, К.: Укрархбудінформ. – 2019 р. – 183 с. Режим доступу: https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/b_2_2_12/1-1-0-1802
- 2) ДБН В.2.2-15:2019 Житлові будинки. Основні положення. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, К.: Укрархбудінформ. – 2019 р. – 42 с. Режим доступу: https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/dbn_v_2_2_15_2015_zhitlovi_budinki_osnovni_polozhennja/1-1-0-1184
- 3) Архітектурне проектування : навч. посібник / О.В.Чемакіна, Л.М.Бармашина, Г.І.Болотов та ін. – К.: НАУ, 2016. –300 с.
- 4) Аранчій Д. Алгоритмічні методи архітектурного формотворення. К.: "Віл А до Я", 2016. – 150 с.
- 5) Чернявський В.В. Архітектура будівель і споруд: архітектурні конструкції малоповерхових цивільних будівель: навчальний посібник / В.В. Чернявський. – Полтава: ПолтНТУ, 2001. – 182 с.

- 6) Король В.П. Архітектурне проектування житла: Навчальний посібник. – К.: ФЕНІКС, 2006. – 208 с.
- 7) Плоский В.О., Гетун Г.В. Архітектура будівель та споруд. Книга 2. Житлові будинки. – К.: Кондор, 2015 р. – 617 с.
- 8) Підбірка книг з архітектури та дизайну. Режим доступу: <http://books.totalarch.com/>
- 9) Angus J. Macdonald. Structure and Architecture. Department of Architecture, University of Edinburgh. Second edition. ISBN 0 7506 4793 0. Режим доступу: <http://www.arch.mcgill.ca/prof/sijpkcs/arch-struct-2008/book-1.pdf>
- 10). Charelsn Andrew W. Structure as Architecture. A Source Book for Architects and Structural Engineers / Amsterdam – Boston – Heidelberg – London – New York – Oxford – Paris – San Diego – San Francisco – Singapore – Sydney – Tokyo: Elsevier, Architectural Press, 2005. – 241 p.
- 11). Ching Frank. Architecture. From Space and Order. Forth Edition. –Willey, 2014. – 464 p.
ISBN: 978-1-118-74508-3 Режим доступу: <https://bcs.wiley.com/he-bcs/Books?action=index&itemId=1118745086&bcsId=9084>